

دریچه

منوچهر یکتایی در گذشت

● منوچهر یکتایی، نقاش برجسته سبک اکسپرسیونیسم، از پیشگامان نقاشی معاصر ایران و فعال در مکتب نقاشان نیویورک، بامداد ۲۸ آبان در آمریکا درگذشت.

یکتایی تا ۲۲ سالگی در ایران زندگی کرد و با نیمه‌کاره رهاکردن تحصیل در دانشکده هنرهای زیبا راهی پاریس و آمریکا شد. در سال ۱۳۳۰ اولین نمایشگاه انفرادی خود را در نیویورک برپا کرد و برگزاری این نمایشگاه‌ها در سالیان بعد در شهرهایی مانند واشنگتن، شیکاگو و بالتیمور ادامه یافت. آثار او تا جایی پیش رفت که موزه هنرهای مدرن نیویورک یک تابلو و دو طرح از او خریداری کرد. آثار این هنرمند در چندین دوره حراج تهران و همچنین حراج‌های سائیتز، کریستیز و بونامز فروخته شده است.

برندگان جایزه کتاب ملی آمریکا در سال ۲۰۱۹

● برندگان جایزه کتاب ملی آمریکا ۲۰۱۹ در پنج بخش ادبیات جوانان، شعر، داستان، آثار غیرداستانی و ترجمه اعلام شد. «به تمرین اطمینان کن» نوشته سوزان چو به عنوان برنده بخش داستان انتخاب شد. «پلنگ سیاه، گرگ قرمز» نوشته مارلون جیمز، «سابرینا و کورینا» نوشته کالی فاجارد-آنتسین، «زمین در حال ناپدیدشدن» نوشته جولیا فیلیپز و «آمریکایی‌های دیگر» نوشته لایلا لامی دیگر نامزدهای نهایی بخش داستان بودند. سال گذشته «دوست» نوشته سیگرید نونز برنده بخش داستان شد.

۱۹۱۹:سالی که آمریکا را تغییر داد» نوشته مارتین سندلر به عنوان برنده بخش ادبیات جوانان انتخاب شد. «حیوان خانگی» نوشته آکوانیک امزی، «هر دو طرف را نگاه کن» نوشته جیمسون رینولدز، «ششبیانان مقدس هیچ چیز» نوشته رندی ریای و «سیزده ذر و گرگ‌های پشت آن» نوشته لورا روبی دیگر نامزدهای نهایی جایزه کتاب ملی آمریکا در بخش ادبیات جوانان بودند. «به خانه آمدن بارون ونکهایم» نوشته لازلو راستانهورای برگزیده بخش ترجمه شد. «مرگ کار سختی است» نوشته خالد خلیفه و ترجمه لری پرایس، «زنی با پای برهنه» نوشته اسکولاستیک موکسونگا و ترجمه جوردن استامپ، «لباس حافظه» نوشته پوکو اوگاوا و ترجمه اسفین سیندر و «عبور» نوشته پاتیم اساتوچی و ترجمه دیوید هکستون دیگر نامزدهای نهایی بخش ترجمه بودند. سال گذشته «مأمور سری» نوشته پوکو تاووادا و ترجمه مارگارت میتسوآنی از زبان ژاپنی به عنوان بهترین اثر ترجمه انتخاب شد. «خانه زرد» نوشته سارا ام بروم به عنوان برگزیده بخش آثار غیرداستانی انتخاب شد. «قطور؛ و دیگر مقالات» نوشته ترسی مک میلان کاتم، «چیزی که شنیدی حقیقت دارد: خاطرات شاهد و مقاومت» نوشته کارولاین فورشر، «تپش زانوی زخمی: آمریکا از سال ۱۹۸۰ تا زمان حال» نوشته دیوید ترورث و «منزوی» نوشته آلبرت وودفاسکس و لرنلی جورج، دیگر نامزدهای نهایی بخش آثار غیرداستانی بودند. سال گذشته «سیاهپوست جدید: زندگینامه آلن لاک» نوشته جفری استوارت به عنوان برگزیده بخش آثار غیرداستانی انتخاب شد. «خطوط دید»، نوشته آرتور سوز، به عنوان برنده بخش شعر اعلام شد. «سُنت» نوشته جریچو براون، «من: جدید و اشعر» برگزیده «نوشته تونی دریکتا، «جمهوری ناشنوا» نوشته ایلیا کامینسکی و «ضبط‌کننده باش» نوشته کارمن خیمینز اسمیت، دیگر نامزدهای نهایی جایزه کتاب ملی آمریکا در بخش شعر بودند. سال گذشته «بی‌شعری» نوشته جاستین فیلیپ رید به عنوان برگزیده بخش شعر معرفی شد. در مراسم اهدای جوایز امسال از ادموند وایت، نویسنده معروف ۷۹ ساله، برای خدمات ارزشمندش در دنیای ادبیات در طول ۵۰ سال گذشته تقدیر به عمل آمد. جایزه ادموند وایت توسط جان والترز، فیلم‌ساز و نویسنده به وایت اهدا شد. پیش از این نویسندگانی چون تونی مورسون، فیلیپ راث و رابرت کارو موفق به دریافت این مدال ارزشمند شده‌اند. علاوه بر این از اورن جی. تیتچر، رئیس اتحادیه کتابفروشان آمریکا برای خدمات ارزنده‌اش به جامعه ادبی تقدیر شد. تیتچر برای حمایت و پشتیبانی از کتابفروشان مستقل در طول ۳۰ سال کار حرفه‌ای مشهور است. در طول مدیریت تیتچر در اتحادیه کتابفروشان از سال ۲۰۰۹ تا ۲۰۱۹ تعداد کتابفروشی‌های مستقل از هزار و ۶۵۱ به دوهزار ۵۳۴ افزایش یافته است. پیش از این افرادی مانند تری گراس، ریچارد رابینسون، چون گانز و لارنس فرلینگتی این مدال و جایزه مالی ۱۰ هزار دلاری را دریافت کرده‌اند. جایزه کتاب ملی در سال ۱۹۳۶ به دست انجمن کتاب‌فروشان آمریکا تأسیس شد، اما در طول جنگ جهانی مجبور به توقف فعالیت خود شد و سپس از سال ۱۹۵۰ کار خود را از سر گرفته. پیش از جنگ جهانی نویسندگان غیرآمریکایی نیز واجد شرایط دریافت جایزه بودند، اما پس از جنگ این جایزه به نویسندگانی آمریکایی اختصاص یافت که کتاب خود را در سال برگزاری جایزه منتشر کرده باشند. برندگان این جایزه در هر پنج بخش علاوه بر دریافت نماد برنز، ۱۰ هزار دلار به عنوان هدیه نقدی دریافت می‌کنند و به هر کدام از نامزدهای نهایی در بخش‌های داستانی، آثار غیرداستانی، ادبیات جوانان، ترجمه و شعر مدال برنز و هزار دلار هدیه داده می‌شود. از برندگان پیشین این جایزه می‌توان به دنیس جانسون در سال ۲۰۰۷، جاناتان فرانزن در سال ۲۰۰۱، کولسون وایت‌هد در سال ۲۰۱۶ و لوئیز ادریچ در سال ۲۰۱۲ اشاره کرد.

گروه هنر: «سمفونی نهم» بعد از ۱۷ سال دوری کارگردانش محمدرضا هنرمند از سینما ساخته شد. خالق «مومیایی ۳»، «دزد عروسک‌ها» و «مرد عوضی» این‌بار هم «مرگ» را بهانه نگارش فیلم‌نامه‌اش کرد و از این منظر به سراغ سرنوشت ترازیک برخی شخصیت‌های تاریخی در ساعت‌های آخر عمرشان رفت و ملک‌الموت فیلم‌ش را شخصیت بدله‌گو و شوخی تصویر کرد که همین دوگانگی در تصویر این دو موقعیت در نخستین نمایش فیلم در جشنواره فیلم فجر واکنش‌های متفاوتی به همراه داشت. دوقطبی‌بودن فضا و لحن دویاره آن توانست عموم مخاطبان را راضی کند و حال بعد از ماه‌ها بعد از حضور در جشنواره فیلم فجر، «سمفونی نهم» با تغییراتی در تدوین و کوتاه‌ترشدن برخی سکانس‌ها

به اکران عمومی رسیده است. هنرمند به‌تازگی در گفت‌وگویی با ایلنا درباره اینکه به چه دلیل در تازه‌ترین اثر سینمایی‌اش بار دیگر به سراغ موضوع مرگ رفته است، گفت: «فیلم «سمفونی نهم» به‌هیچ‌وجه درباره مرگ نیست؛ بلکه درباره زندگی شخصیت‌هایی است که هرکدام به‌نوعی در سرنوشت و زندگی امروز ما تأثیرگذار بوده‌اند. البته از همه منتقدانی که فیلم را دیده‌اند و درباره آن مطلبی، چه در موافقت و چه در مخالفت گفته یا نوشته‌اند، صمیمانه تشکر می‌کنم. من از همه آنها آموختم. شاید لازم باشد در همین فرصت از منتقدان و تماشاگرانی که فیلم ناقص و کامل‌نشده «سمفونی نهم» را در جشنواره دیده‌اند، ضمن پوزش، سپاسگزاری دوبارهای ما داشته باشم.» او در بخش دیگری از این گفت‌وگو درباره انتقادها به لحن دویاره فیلم هم واکنش نشان داد و گفت: «فیلم «سمفونی نهم» لحنی طنزگونه دارد؛ البته نه از نوع طنزهای رایج. کم‌وبیش همان تجربیات خودم در کارهای طنزی است که قبلا ساختم‌ام و شاخص‌ترین آنها در مجموعه تلویزیونی کاکتوس بود. برای فیلم لایه‌های طنز، در فیلم «سمفونی نهم» به دلیل حساسیت موضوع و شخصیت‌های برجسته‌ای که در این فیلم به تصویر کشیده شده‌اند، باید کمی

نگاهی به فیلم «سمفونی نهم» ساخته محمدرضا هنرمند

بازگشتی نه‌چندان شکوهمندانه

علی‌اکبر هنرمند در نقش ملک‌الموت

حرف و سخن و پیام و اشارات فیلم هم باید در یک فضای فانتزی قابل فهم باشد؛ درست همان‌گونه که

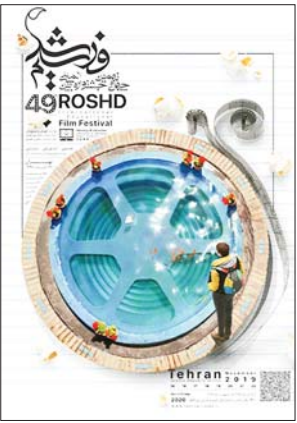
در مجموعه‌های کاکتوس بود.»

از زمان نمایش فیلم در جشنواره فیلم فجر تا امروز که فیلم به اکران عمومی رسیده، واکنش‌های متفاوتی درباره آن وجود داشته است. احمد طالبی‌نژاد، از سینمایی‌نویسان پیش‌گسوت، درباره تجربه اخیر هنرمند به «شرق» گفت: «محمدرضا هنرمند را به‌عنوان سازنده کم‌دی‌های اجتماعی-اخلاقی می‌شناسیم. کم‌دی‌های مفهومی که با عامه مردم هم ارتباط برقرار می‌کرد. در اوایل شروع به کارش فیلمی به نام «زنگ‌ها» را ساخت که آن هم کم‌دی سیاهی است درباره زندگی و مرگ. درباره «سمفونی نهم» هم می‌توان همین تعبیر را داشت. فیلمی که گروتسک است که متأسفانه لحن و بیانی که برای آن انتخاب کرده است، دوست‌داشتنی و جذاب نیست که به نظرم تماشاگران عادی ارتباط زیادی با آن برقرار نمی‌کنند و تماشاگر خاص را هم به مرور خسته می‌کند.»

او در بخش دیگری از صحبت‌هایش درباره تصویرکردن مفهوم مرگ در آثار هنرمند گفت: «مرگ‌اندیش بودن یکی از خصلت‌های او است که در اغلب آثارش می‌بینیم؛ هرچند این خصلت در

در نشست خبری جشنواره فیلم رشد مطرح شد

اسکویی: هیچ سفارشی در کار نبوده است

نشست خبری هیئت داوران چهارنهمین جشنواره فیلم رشد عصر چهارشنبه ۲۹ آبان‌ماه در سالن ۲ سینما فلسطین برگزار شد. کیم جون یو و محمدرضا کریمی‌صارمی داوران بخش پویانمایی، ویتا آنجا ون کمپن داور بخش دانش‌آموزان و فرهنگیان فیلمساز، دراکان ملینکوویچ دبیر بخش داستان‌های بکر بلبل داور بخش مستند و وحید گلستان دبیر

چهل‌ونهمین جشنواره فیلم رشد در این نشست خبری حضور داشتند. علی نوری‌اسکویی، مدیر کمیته داوران با اشاره به تأثیر اتفاقات و شرایط کنونی جامعه بر روند حضور مخاطبان در جشنواره رشد، گفت: با توجه به این اتفاقات، در کاخ جشنواره شاهد حضور مخاطبان اندکی بودیم ولی باید اذعان کنم که فیلم‌ها بعد از اتمام جشنواره علاوه بر سراسر کشور، در قریب به ۳۰۰ مدرسه و برای ۷۲ هزار دانش‌آموز هم نمایش داده می‌شوند. همچنین این فیلم‌ها هم‌زمان با ۱۲ کشور دیگر به نمایش گذاشته می‌شود. او در پاسخ به خبرنگار مهر درباره استقلال عمل داوران در انتخاب فیلم‌های منتخب گفت: قاطعانه می‌گویم هیچ سفارشی در کار نبوده است. حتی در روند داوری، برخی داوران بنا بر احترام اعلام کردند اگر باید و نباید قرار است لحاظ شود، بگوییم که من قویا از آنها خواستم فیلم‌ها با توجه به رویکرد و سیاست جشنواره داوری شوند و از دقت داوران مطمئن هستم. محمدرضا کریمی‌صارمی درباره بخش پویانمایی و ارزشیابی فیلم‌های این بخش گفت: در بخش مسابقه پویانمایی، فیلم‌های ایرانی راه‌یافته خوبی را شاهد بودیم و می‌توانیم بگوییم حتی بهترین فیلم‌ها را با توجه به سیاست‌های جشنواره شاهد بودیم. در بخش خارجی نیز فیلم‌های خوبی دیدیم و چند فیلم را برای جشنواره پویانمایی در نظر گرفتیم که نگاه آموزشی خوبی در آنها وجود داشت. کیم جون یو، داور بخش پویانمایی نیز درباره سطح فیلم‌های بخش پویانمایی گفت: فیلم‌های

بسیاری از هم‌نسلان هنرمند دیده می‌شود و تصور می‌کنم این‌حسی عمومی است که برخی هنرمندان به آن دچار می‌شوند و هنرمند هم در این فیلم، مثل اغلب آثارش به این حس نزدیک شده است؛ باوجوداین لحن و زبان فیلم به دلیل نمادین‌بودن همه چیز، کمی خاص است. به‌هرحال این ویژگی گروتسک است که در ظاهر مخاطبش را بخنداند و در اعماق او را به فکر وادار کند. هنرمند در این فیلم درباره واقعیت مرگ حرف می‌زند و لحن کمیک را برای آن انتخاب کرده است و همین دوگانگی برای بسیاری قابل درک نیست؛ هرچند که همه این نظرات برای من به‌عنوان مخاطبی که یک بار فیلم را دیده‌ام، تفسیرپذیر است و اگر فیلم را دوباره ببینم، شاید نظر دیگری داشته باشم.»

طالبی‌نژاد ادامه داد: «در

نهایت «سمفونی نهم» فیلمی نیست که بعد از ۱۷ سال، بتوان از هنرمند انتظار داشت. می‌توانست بازگشت شکوهمندانه‌ای به سینما داشته باشد و متأسفانه درحال‌حاضر این‌طور نیست. البته این موضوعی نیست که فقط مختص محمدرضا هنرمند باشد. بسیاری از فیلم‌سازان دیگر نیز این رویه را در سینما طی کرده‌اند. مدتی قبل برگذاشت زنده‌یاد یدالله صادی در خانه سینما بود و من هم از جمله افرادی بودم که درباره او صحبت کردم. صادی نیز از جمله کارگردان‌هایی بود که در آغاز کارش درخشان بود. فیلم‌هایی مثل «اتوبوس» یا «ساوالان» فیلم‌های ماندگاری در سینمای ما هستند. او مدتی از سینما کناره‌گیری کرد و سرگرم پست‌های مدیریتی شد و بعد از بازگشت دوباراش به سینما نتوانست موفقیت فیلم‌های پیشینش را ادامه بدهد. درباره محمدرضا هنرمند هم می‌توانم بگویم که قطعاً بعد از سال‌ها دوری می‌توانست با فیلم بهتری برگردد. او کم‌دی‌ساز بسیار ماهری است و به کارش مسلط است. قطعاً بسیاری خاطره فیلم «مومیایی ۳» یا «دزد عروسک‌ها» را فراموش نکرده‌اند؛ اما هنرمند بعد از گذشت سال‌ها با ساخت یک فیلم غیرمتعارف قدم به سینما گذاشته است. این غیرمتعارف‌بودن دلیل بر خوب‌بودن فیلم نیست.»

زیر آسمان فیروزهای

● امسال سینمای ایران در شش بخش از جوایز «آسیاباسیفیک» برای کسب جایزه شانس داشت، اما درنهایت فیلم «رونا مادر عظیم»، به کارگردانی جمشید محمودی و تهیه‌کنندگی نوید محمودی، موفق به دریافت جایزه «تنوع فرهنگی یونسکو» از این رویداد سینمایی شد. همچنین نوید محمدرضا برای بازی در فیلم «متری شیش‌ونیم»، ساخته سعید روستایی؛ محسن تنابنده برای نقش‌آفرینی در فیلم «رونا مادر عظیم»؛ «کاذبانه‌ها»، به کارگردانی و تهیه‌کنندگی بهزاد نعلبندی در بخش بهترین انیمیشن و مستند «خط باریک قرمز» به کارگردانی فرزاد خوش‌دست در بخش بهترین مستند بلند این رویداد سینمایی نامزد کسب جایزه بودند. محسن تنابنده، مجتبی پیرزاده، فرشته حسینی، فاطمه حسینی، فاطمه میرزاآیسی، محبی رضایی، سعید چنگیزیان و علیرضا استادی در فیلم «رونا مادر عظیم» نقش‌آفرینی کرده‌اند.

نمایشگاه آثار «داوینچی» در اسکاتلند

● بزرگ‌ترین نمایشگاه آثار «داوینچی» در اسکاتلند، امروز در شهر «ادینبرا» آغاز به کار می‌کند. این نمایشگاه که «لئوناردو داوینچی: یک عمر هنر نقاشی‌کشیدن» نام دارد در گالری ملکه واقع در کاخ «هوئی رود» و به مناسبت یازصدمین سالروز درگذشت این هنرمند برگزار می‌شود. حدود ۸۰ طراحی «داوینچی» که از مجموعه خصوصی خاندان سلطنتی بریتانیا امانت گرفته شده‌اند، در این نمایشگاه به نمایش گذاشته خواهند شد. این نمایشگاه سلیقه «داوینچی» و طرز فکر او را در خلق آثار هنری بررسی خواهد کرد. مجموعه‌ای از برترین طراحی‌های این هنرمند براساس موضوع و در گروه‌های جداگانه در این نمایشگاه به نمایش گذاشته می‌شوند. تعدادی از طراحی‌های اولیه تابلوهای مشهور «داوینچی» از جمله طراحی اولیه تابلو نقاشی «مریم مقدس، کودک و حنای قدیس» و چهار طراحی از شش طراحی به‌جامانده از نقاشی «شام آخر» نیز در این نمایشگاه به نمایش گذاشته خواهد شد. تعدادی از طراحی‌های اتوماتی «داوینچی» نیز در این نمایشگاه وجود خواهد داشت. دو برتر به‌جامانده از «لئوناردو داوینچی» که یکی از آنها به‌دست شاگردش Francesc Melzi خلق شد و برتره دیگری که از دوران کهن‌سالی «داوینچی» به‌دست دستیارش خلق شد نیز از دیگر آثار مهم این نمایشگاه هستند. در ماه فوریه سال جاری، ۱۴۴ طراحی «داوینچی» متعلق به مجموعه خصوصی خاندان سلطنتی بریتانیا به‌طور هم‌زمان در ۱۲ نمایشگاه در سراسر بریتانیا به نمایش گذاشته شد. در ساه «می»، همین طراحی‌ها در گالری ملکه واقع در کاخ باکینگهام برای برگزاری نمایشگاهی کرد هم آورده شدند که این نمایشگاه به پربازدیدترین نمایشگاه گالری‌های ملکه در ۶۰ سال اخیر تبدیل شد. «لئوناردو داوینچی» متولد فلورانس ایتالیا در مدت ۶۷ سال از عمر خود، صدها اثر هنری را که مشهورترین آنها تابلوی «مونالیزا» یا «بلخنه زکوند» است، خلق کرد. «داوینچی» همواره به عنوان یک نقاش بزرگ شناخته می‌شود ولی او در تمام طول زندگی خود توانست فقط ۲۰ تابلو نقاشی را به اتمام برساند. «داوینچی» در دوران زندگی خود به عنوان یک مجسمه‌ساز و معمار مشهور نیز شناخته می‌شد، باین‌حال هیچ‌کدام از مجسمه‌ها یا ساختمان‌هایی که او طراحی کرد، سالم باقی نماندند.

اخراج پولانسکی از انجمن کارگردانان فرانسه جدی شد

● در صورت تصویب طرح پیشنهادی انجمن کارگردانان فرانسه، سینماگرانی که جرائم اخلاقی در کارنامه‌شان وجود داشته باشد، از این انجمن اخراج می‌شوند. این طرح قرار است در یک جلسه ویژه که زودتر از موعد مقرر مجمع عمومی انجمن کارگردان‌های فرانسه برگزار می‌شود، به رای ۲۰۰ عضو مجمع عمومی گذاشته شود. بر مبنای این طرح کارگردان‌هایی که با اتهامات حقوقی مواجه شوند نیز تا زمان حل مشکل، از انجمن تعلیق می‌شوند. گفته شده این طرح راه‌حلی برای مقابله اخیر با چهره‌هایی مانند پولانسکی است که اکران آثار و حضورشان در مجامع سینمایی همواره با اما و اگر روبه‌رو شده است. این کارگردان در طول چهار دهه اخیر با اتهام‌های اخلاقی روبه‌رو بوده و البته فرانسه همواره پشتیبان او به عنوان یک کارگردان مؤلف بوده است. ادعای بازیگری فرانسوی که به‌تازگی مطرح کرد در دهه ۱۹۷۰ و زمانی که فقط ۱۸ سال داشت، پولانسکی به او تجاوز کرده است، یکی از محرک‌های اصلی مطرح‌شدن این طرح بوده است. این در حالی است که همه این مسائل موجب بی‌اعتنایی به فیلم جدید پولانسکی در فرانسه نشده است و فیلم جدید او با عنوان «یک افسر و یک جاسوس» پرفروش‌ترین فیلم این روزهای سینمای فرانسه است. آکادمی اسکار ماه می سال پیش با اخراج رومن پولانسکی، بیل کازبی و هاروی واینستین تلاش کرد تا به رعایت جدی استانداردهای اخلاقی خود پایبند بماند.